

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι άλλοι Έλληνες

Ποιο είναι σήμερα το κατ'εξοχήν παιχνίδι κοινωνικής συναναστροφής; Με τι ασχολούνται και τι συζητούν στα events¹ των βορείων προαστίων και στις λαϊκές αγορές της δυτικής όχθης, στα ρεστοράν και στις ταβέρνες, στα μπαρ και στα καφενεία; Την κατάντια του δημόσιου βίου.

Τη διαφθορά: των δημοσιογράφων, των γιατρών, των πολιτικών, των παπάδων, των δικαστικών, των αστυνομικών, των επιχειρηματιών, των δημοσίων υπαλλήλων και διαφόρων άλλων επαγγελματικών ομάδων που αυτή τη στιγμή μου διαφεύγουν. Όλοι οι Έλληνες είναι πεπεισμένοι ότι όλοι οι άλλοι Έλληνες ή «τα πιάνουν» ή «τα ρίχνουν». Προσοχή όμως: όλοι οι άλλοι-ποτέ εμείς.

Αν σε κάποια μεγάλη παρέα η συζήτηση περιστραφεί γύρω από το πόσο άσχημα λειτουργεί το σύστημα υγείας, πόσο ταλαιπωρεί τον πολίτη που ασθενεί, θα βρεθεί κάποιος γιατρός, νοσοκόμος ή διοικητικός υπάλληλος ο οποίος θα πει: «Προς Θεού, κάνετε λάθος, οι περισσότεροι γιατροί, νοσοκόμοι, υπάλληλοι ασκούν το επάγγελμά τους κατά τον καλύτερο τρόπο». Θα παραπονεθείτε για τη λειτουργία της Δικαιοσύνης; Για στημένες δίκες, άδικες αποφάσεις, αρπακτικούς δικηγόρους; Δεν κάνετε μόνο λάθος, αλλά διαπράττετε και σοβαρό ατόπημα, γιατί με την γκρίνια σας υπονομεύετε έναν από τους βασικούς θεσμούς της δημοκρατίας μας. Στην πλειονότητά τους οι δικαστές είναι έντιμοι και αδέκαστοι, οι περισσότεροι

δικηγόροι είναι ταπεινοί υπηρέτες του λειτουργήματός τους. Και οι δημοσιογράφοι; Πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, είμαστε όλοι αυστηροί κριτές της κατάχρησης εξουσίας από τους ισχυρούς.

Και πάει λέγοντας για τους εκπαιδευτικούς, τους τραπεζικούς, τους υπαλλήλους της πολεοδομίας, τις δημοτικές αρχές. Για κάθε υπηρεσία, θεσμό, δημόσιο κατάστημα κ.ά. που ταλαιπωρούν καθημερινά τους (άλλους) έλληνες πολίτες. Παντού θα βρείτε τους εκπροσώπους της πλειοψηφίας που θα αγανακτούν γιατί «τους βάζετε όλους σε ένα τσουβάλι», ενώ αυτοί δουλεύουν πολύ, σωστά και τίμια. Αυτοί είναι οι αφανείς και σιωπηλοί στυλοβάτες της κοινωνίας και των χρηστών ηθών και παραδόσεών της.

Κάποτε οι πολλοί ήταν οι θεματοφύλακες της καθεστηκυίας τάξης. Ήταν η σιωπηλή, άχαρη, γκρίζα, κομπορμιστική πλειοψηφία που αντιμετώπιζε ως ύποπτους τους λίγους ευτυχισμένους και χαρούμενους που ήθελαν να αλλάξουν τον κόσμο.

Σήμερα είναι η έκφραση, η αιχμή του δόρατος του εκσυγχρονισμού, αριστερού και δεξιού. Η «αισιόδοξη πλειοψηφία» που δεν θέλει να ακούει ότι, ενώ έχει κάνει και κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί-στο επάγγελμά της, στους θεσμούς, στα κόμματα, στις διάφορες καμπάνιες για τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον πολιτισμό-, τα πράγματα δεν έχουν πάει και πολύ καλά. Ότι δεν αρκεί η θέληση των πολλών για να αλλάξει τη βαθιά συντηρητική φύση ενός θεσμού, να αντιστρέψει την υπέρ των ισχυρών λειτουργία του.

Και όμως το ότι τα πράγματα δεν πάνε καλά είναι εμφανές σε όλους. Το βιώνουμε καθημερινά όταν συναλλασσόμαστε με τους θεσμούς στους οποίους εργαζόμαστε-αλλά από την άλλη πλευρά του γραφείου. Όταν ο γιατρός πάει στην εφορία, όταν ο δικαστής πάει στο νοσοκομείο, όταν ο δημοσιογράφος πάει στο δικαστήριο, όταν ο δάσκαλος αξιολογείται.

Αλλά έτσι είναι η ζωή, τι να κάνουμε; Ο άνθρωπος παίζει δύο ρόλους, και αυτό που τον ικανοποιεί στον ένα τον δυσαρεστεί στον άλλο. Κατάχρηση εξουσίας κάνουν πάντα οι άλλοι, εμείς εκτελούμε μόνο το καθήκον μας. Εξάλλου είναι δύσκολο να ζούμε με τις κακές ειδήσεις. Καλύτερα να αποδράσουμε καβάλα στις καλές μας προθέσεις σε έναν ιδανικό κόσμο παρά να προσπαθήσουμε να αλλάξουμε αυτόν.

(Βασίλης Μουλόπουλος, Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», 06/02/05)

1. events = κοινωνικές εκδηλώσεις

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B. 1. Στο κείμενο γίνεται ευρεία χρήση των ερωτήσεων. Να επισημάνετε τι επιδιώκει με αυτό ο συντάκτης του κειμένου, παραθέτοντας χαρακτηριστικά χωρία.

Μονάδες 2

B. 2. Σε ποιο γραμματειακό είδος ανήκει το κείμενο; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

B. 3. Να εξηγήσετε ποιος τρόπος πειθούς κυριαρχεί στο κείμενο.

Μονάδες 4

B. 4. Να επισημάνετε πέντε λέξεις που χρησιμοποιούνται με συνυποδηλωτική σημασία και στη συνέχεια να γράψετε μια πρόταση για κάθε μία με τη δηλωτική της σημασία.

Μονάδες 5

B. 5. «Όλοι οι Έλληνες ... όλοι οι άλλοι – ποτέ εμείς». Να σχολιάσετε το περιεχόμενο του παραπάνω αποσπάσματος σε μία παράγραφο 60-80 λέξεων.

Μονάδες 10

Γ. Ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και η πλήρης ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν κατόρθωσαν να εξαλείψουν τα φαινόμενα του λαϊκισμού και της διαφθοράς στην ελληνική κοινωνία. Να διατυπώσετε τις απόψεις σας σε ένα δοκίμιο, αναφορικά με τους χώρους στους οποίους ενδημούν τα φαινόμενα αυτά αλλά και τους λόγους που τα δημιουργούν (500-600 λέξεις).

Μονάδες 50